

Bezoek aan de Heebrig, een verborgen plantenoase (dond. 16 aug. 2007).

Al geruime tijd leefde er het verlangen om natuurtuin "de Heebrig" van onze burens, IVN Vijlen-Vaals, weer te verkennen. Dus waren Frieda, Henri, Hub, Ton en Yke stipt om 19.00 uur bij het verzamelpunt en nog geen 10 minuten later staan we in de tuin. Na wat wisseltrucs bij de ontvangende dame is Ton zijn geld kwijt en iemand anders griffelt om zijn gegroeide beurs.

Gewapend met een plattegrond en boekjes weten we het natuurterrein aardig te ontdekken en zijn we netjes even voor 21.00 uur weer bij de vriendelijke dame die helaas geen koffie of andere stimulerende graansappen in de aanbieding heeft. We doen bij haar nog even de groeten aan Jo, de plaatselijke voorzitter.

Dank zij de inbreng van de baldadige Ton begint onder een heerlijk zonnetje de inspectie van dit bijzonder gevarieerd terrein met enige hilariteit. Appeltjes vallen zomaar voor de tweede keer uit de lucht. We kozen voor een pad links en staan vrij snel aan de rand van de tuin en blikken over het Mechelbeekdal. Later zijn er nog meer mogelijkheden om de nabije omgeving vanuit de randen te bewonderen.

De Heebrig (naam afkomstig van De Heiberg) was tientallen jaren in gebruik als grintgroeve want de Maas had ca. 2 miljoen jaar geleden vele meters dikke lagen afgezet in haar toenmalig stroomgebied als zijrivier van de Rijn. Halverwege vorige eeuw raakt de grintgroeve buiten gebruik en werd forse "gat" een lange periode gebruikt als stortplaats. Na het afdekken van de plek met grond was IVN Vijlen-Vaals bereid om dit gebied te gaan beheren en geleidelijk ontwikkelde zich een natuurterrein waarin heel veel biotopen uit onze regio werden gecreëerd. Heel veel jaren later blijkt het succes van deze aanpak en onze bewondering groeit voor de mensen die dit realiseerden en onderhouden.

Het groepje staat herhaaldelijk stil bij weer een struik, plant of boom om te achterhalen hoe de naam zou zijn. Natuurlijk staan er heel veel naambordjes in de tuin maar missen deze informatie bij de ons onbekende gewassen. Soms herkennen we de verwantschap met meer algemene soorten maar we blijven met veel vraagtekens zitten. Vooral bomen blijken moeilijk thuis te brengen.

Aan de randen zien we takkenbossen, ontstaan door onderhoud, waarin de lokale fauna zijn plekje kan vinden. Uiteraard geldt dit ook voor de vele nestkasten (in de vreemdste formaten), steenheuvelds, houtstapels en

poelen. Door de enorme variatie aan biotopen wordt ook de insectenwereld een uitgebreid scala aan mogelijkheden geboden. Het vele fruit van o.a. peren, appels, mispels, kweeperen en vele bes- of vruchtdragende bomen en struiken zorgt weer voor extra levenskansen. Zo vinden we op diverse plekken tientallen gegraven mestputjes, ook wel latrines genoemd van onze das (*Meles meles*). Vogels en amfibieën

hebben er eveneens hun plekje gevonden.

In de gids over de Heebrig (verkrijgbaar bij de ingang) wordt uiteraard ingegaan op diverse achtergronden en biotopen. Daarnaast is er een korte beschrijving van een vijftigtal vrij algemene planten. Voor onze plantenminnaars dus geen antwoord maar een uitdaging om elders de namen te vinden.

Het meest indrukwekkende biotoop was voor de groep het gebied met de ranke Jeneverbes. (de naam Toscane duikt op). Gedeeld op de tweede plek eindigden de zinkbiotoop en de kalkgrasland vegetatie. Toch staan we het langste stil bij de poelen met een gevarieerde begroeiing waar we met al onze kennis en beste weten toch niet plant en naam niet bij elkaar kunnen krijgen. De enige junior in dit gezelschap raakt enigszins teleurgesteld in het geheugen van de 55-plussers binnen de groep.

Vlak bij de uitgang maken we nog een kleine lus en kunnen een forse helling bewonderen waarin duidelijk de geologische lagen terug te vinden zijn. Onder dit meters dikke pakket grint ligt weer het alom aanwezige krijt of mergel maar dit was in Vijlen al heel lang eerder ontdekt. Immers, een klein stukje verder ontstond de allereerste mergelwinning in Nederland. Fabriek en groeve werden uiteindelijk opgekocht door een rijk bedrijf, bekend als de ENCI welke in de omgeving van Maastricht de rijke lagen mergel ontdekt had en de concurrentie vanuit Vijlen wilde uitschakelen.

Nagezwaaid door die kornoelje met forse bessen en mispels komen we weer bij die vriendelijke dame aan de in- of uitgang. Even nog wat vraagjes en informatie en dan zit ons bezoek er op. Onze gastvrouw is enthousiast en wil nog 5 minuutjes doorgaan. De afdeling IVN Vijlen-Vaals mag trots zijn op dit natuur juweeltje te Melleschet maar vooral op haar vrijwilligers die dit alles ooit realiseerden en nu nog steeds toegankelijk houden. Volgend jaar staat een bezoek aan deze stille maar vooral groene oase beslist op het programma. Of Ton welkom is, zal zich nog moeten blijken.

